

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10Er/39/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4317200792
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2021:4317200792.2

Uznesenie

U Z N E S E N I E

Okresný súd Levice v exekučnej veci oprávneného: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, Pribinova 25, Bratislava, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, proti povinnému: D. Š., J.. XX.XX.XXXX, O. Y. XXX, zast.: Mgr. Peter Nyúl, advokát so sídlom Kpt. Jaroša 4, Levice, o vymoženie 2.169,99 eura s príslušenstvom a trov exekúcie, takto

rozhodol:

rozhodol:

I. Súd návrh povinného na povolenie odkladu exekúcie **z a m i e t a** .

II. Súd vyhlasuje exekúciu za **n e p r í p u s t n ú** .

III. Súd exekúciu **z a s t a v u j e** .

IV. Súdnemu exekútorovi JUDr. Patriciusovi Baďurovi, Exekútorový úrad so sídlom Štefana Rosivala 2, P. O. BOX 14, Bratislava, súd náhradu trov exekúcie **n e p r i z n á v a** .

V. Povinný má nárok na náhradu trov konania proti oprávnenému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvého stupňa samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

O d ô v o d n e n i e

1. Okresný súd Levice (ďalej len „súd“) vydal dňa 13.02.2017 poverenie, ktorým poveril súdneho exekútora JUDr. Patriciusa Baďuru, Exekútorový úrad so sídlom Štefana Rosivala 2, P. O. BOX 14, Bratislava (ďalej len „súdny exekútor“), vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku vydaného Slovenským arbitrážnym súdom zriadeným Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z. z. p. o., so sídlom Križna 56, Bratislava, dňa 05.03.2016 (ďalej aj ako „exekučný titul“ / „rozhodcovský rozsudok“). Spolu so žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie boli súdu doručené i Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500022643 uzavretej dňa 12.03.2013 (ďalej len „zmluva o revolvingovom úvere“), Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o. (ďalej len „zmluvné dojednania“) a Rozhodcovská zmluva č. 8500022643 zo dňa 12.03.2013 (ďalej len „rozhodcovská zmluva“).

2. Dňa 30.04.2021 povinný doručil súdu návrh na zastavenie exekúcie a návrh na povolenie odkladu exekúcie, ktorý odôvodnil tým, že rozhodcovská doložka uvedená v rozhodcovskej zmluve predstavuje neprijateľnú a neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka.

Keďže rozhodcovská zmluva bola uzavretá ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní účinného od 01.01.2015, súd pri svojom rozhodovaní má posudzovať platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní účinnom do 31.12.2014. Zmluvná podmienka, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh oprávneného ako dodávateľa mohol byť exekučným titulom a tým aj podkladom pre vykonávanie exekúcie. Povinný ako spotrebiteľ nepopiera, že rozhodovanie sporov v rozhodcovskom konaní je alternatívnou možnosťou k súdnemu konaniu, avšak ak je spotrebiteľ nútený podrobiť sa v zmysle rozhodcovskej doložky rozhodnutiu vopred oprávneným ako veriteľom vo formulári predtlačenej zmluvy určeného rozhodcovského súdu, nemožno hovoriť o individuálne dojednanej podmienke spotrebiteľskej zmluvy. Povinný zastáva názor, že exekučný súd by mal posúdiť predmetnú rozhodcovskú zmluvu ako zmluvu formulárovú nachádzajúcu sa na vopred pripravenej samostatnej listine a podpísanú oboma zmluvnými stranami. Je nesporné, že povinný podpísal rozhodcovskú zmluvu spolu so zmluvou o úvere v ten istý deň 12.03.2013 ako viaceru spolu súvisiacich dokumentov, pričom uvedenie rozhodcovskej zmluvy na samostatný papier malo za účel obchádzanie zákonnej úpravy ochrany spotrebiteľa a nie individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky. Napriek tomu, že rozhodcovská doložka je uvedená na samostatnom tlačive ako rozhodcovská zmluva, ide len o zmluvné dojednanie tvoriace súčasť úverovej zmluvy, ktorá má formulárový charakter a ktorej obsah spotrebiteľ nemohol ovplyvniť, a preto ju nemožno v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno považovať za individuálne dojednanú. Povinný v návrhu na zastavenie exekúcie poukázal na znenie bodu 5. rozhodcovskej zmluvy a uviedol, že rozhodcovská doložka je síce tzv. nevýhradnou rozhodcovskou doložkou, teda dáva na výber oprávnenému medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, avšak v konečnom dôsledku bol výber súdu na oprávnenom, pretože v prípade, že sa oprávnený rozhodne podať žalobu na rozhodcovský súd, vyberie niektorý z uvedených rozhodcovských súdov a možnosť voľby povinného - spotrebiteľa je len iluzórna a reálne mu tento výber neumožňuje. Povinný poukázal aj na uznesenie Ústavného súdu slovenskej republiky č.k. IV. ÚS 371/2018-43 zo dňa 20.06.2018, ktorý v právne a skutkovo obdobných veciach sťažnosti oprávneného odmietol ako zjavne neopodstatnené. Záverom povinný uviedol, že rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Na základe vyššie uvedených dôvodov povinný navrhol, aby súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú, exekúciu zastavil a keďže možno očakávať, že exekúcia bude zastavená, navrhol povoliť odklad exekúcie. Povinný si v prípade dôvodnosti návrhu na zastavenie exekúcie uplatnil trovy konania - právneho zastúpenia, ktorému vznikli a žiadal ich priznanie v rozsahu 100 %.

3. Súdny exekútor dňa 06.05.2021 postúpil súdu vyjadrenie oprávneného k návrhu povinného, v ktorom oprávnený uviedol, že s návrhom povinného na zastavenie exekúcie nesúhlasí. Ohľadne tvrdení povinného uvádzaných v návrhu na zastavenie exekúcie oprávnený podotkol, že v rámci exekučného konania možno preskúmať okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu a nie okolnosti, ktoré existovali pred jeho vznikom spočívajúce napr. v podobe riešenia otázky týkajúcej sa záväzkového vzťahu, zmluvných podmienok a pod. Okolnosti, ktoré existovali pred vznikom exekučného titulu mal povinný možnosť uplatniť v základnom konaní. Povinný však túto možnosť v základnom konaní nevyužil, hoci výzvu na vyjadrenie k žalobe prevzal. Zároveň nepodal žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku v lehote 3 mesiacov odo dňa jeho doručenia a to napriek poučeniu o tejto možnosti v rozhodcovskom rozsudku. Povinný tak robí až v tomto návrhu na zastavenie exekúcie, čo oprávnený považuje za účelové konanie povinného. Podľa oprávneného exekučný súd nedisponuje právomocou riešiť okolnosti, ktoré nastali pred vznikom exekučného titulu. Návrh na zastavenie exekúcie nepredstavuje ďalší opravný prostriedok proti exekučnému titulu a povinný by nemal mať možnosť namietat skutočnosti, ktoré opomenul v základnom konaní. Oprávnený považuje tvrdenia povinného o platnosti rozhodcovskej zmluvy za nedôvodné, nakoľko rozhodcovská zmluva nebola nikdy podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere (uvedené vyplýva z bodu 2. rozhodcovskej zmluvy, ale aj z práva na jednostranné odstúpenie od nej). Je samostatným právnym úkonom, ktorého uzavretie je možnosťou, ale nie povinnosťou. Pri odstúpení od rozhodcovskej zmluvy by bez ohľadu na (ne)súhlas veriteľa došlo k jej zániku a to bez vplyvu na ďalšie trvanie samotnej zmluvy o revolvingovom úvere. Povinný teda mohol nepristúpiť na uzavretie rozhodcovskej zmluvy resp. aj jednostranne dosiahnuť zánik takejto dohody a

to bez vplyvu na uzavretie resp. existenciu (hlavnej) zmluvy o úvere. Oprávnený ďalej uviedol, že na to, aby rozhodcovská zmluva bola považovaná za individuálne uzatvorenú, nemusí mať dlžník možnosť ovplyvniť znenie každého jej ustanovenia, ale postačí, ak môže rozhodcovskú zmluvu odmietnuť ako celok a tým zabezpečiť jej nezahrnutie do vzájomných právnych vzťahov. Rozhodcovská zmluva s povinným preto splňa charakter individuálneho ustanovenia. Oprávnený vo svojom vyjadrení namieta aj zmätočnosť tvrdenia povinného o rozhodcovskej doložke v rozhodcovskej zmluve. Podľa vyjadrenia oprávneného bola uzavretá rozhodcovská zmluva vo forme osobitnej zmluvy, ktorá obsahuje dojednanie v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, poučenie o význame a dôsledkoch jej uzavretia, o práve od danej zmluvy odstúpiť a o tom, že nejde o podmienku uzavretia. Oprávnený poukázal aj to, že poučil povinného o význame a účinkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy. Povinný tak mal dostatočné poučenie o tom, čo uzavretie rozhodcovskej zmluvy znamená a aké dôsledky z tohto úkonu vyplývajú. Konanie povinného jednoznačne znamená jeho vôľu byť viazaný právnym úkonom, na ktorý pripojil svoj podpis a s takým obsahom, v akom mu bol predložený. Povinnému bola predložená revolvingová zmluva a rozhodcovská zmluva na samostatných listinách. Z názvu každého z uvedených právnych úkonov vyplýva, že ide o dva samostatné právne úkony a z ich obsahu nesporne vyplýva, že sú uzatvárané nezávisle a že uzavretie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. Oprávnený ďalej uviedol, že na to, aby bola rozhodcovská zmluva platne uzavretá a individuálne dojednaná postačuje, ak má spotrebiteľ právo jej uzavretie veriteľovi od počiatku odmietnuť bez následku neposkytnutia úveru, čo v tomto prípade bolo splnené. Spotrebiteľ rozhodcovskú zmluvu uzavrieť nemusel, resp. mohol po poskytnutí peňažných prostriedkov jednostranne túto zmluvu zrušiť a to odstúpením od zmluvy. Povinný žiadnym spôsobom (či už po stránke právnej alebo skutkovej) neodôvodňuje, v čom je obsah rozhodcovskej zmluvy nerovnovážny vo vzťahu k spotrebiteľovi resp. či prípadná nerovnováha zmluvných podmienok spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Skutočnosť, že rozhodcovské konanie má právo začať dodávateľ voči spotrebiteľovi, ktorý porušuje zmluvné povinnosti, nespôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Aj spotrebiteľ ako „slabšia zmluvná strana“ si musí byť, vzhľadom na obsah rozhodcovskej zmluvy a poučenie v nej obsiahnuté, vedomý dôsledkov vlastného prejavu vôle. Zároveň oprávnený uviedol, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje limity, ktoré sú určené predpokladom, že aj spotrebiteľ bude s ohľadom na jemu dostupné informácie (ktoré má objektívne k dispozícii) zvažovať svoje úkony a konať obozretné. Záverom oprávnený uviedol, že povinný nepreukázal splnenie dôvodu na zastavenie exekúcie v zmysle Exekučného poriadku, a preto navrhol, aby súd návrh povinného zamietol.

4. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

5. Podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku, exekúciu súd zastaví ak, exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

6. Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

7. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, t.j. do 29.02.2012, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

8. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 53 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide

o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

11. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

12. Podľa § 53 ods. 5 účinného v čase uzavretia zmluvy, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

14. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

15. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje

poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

16. Podľa § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

17. Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoRK“), rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

18. Podľa § 4 ods. 2 ZoRK účinnom v čase uzavretia zmluvy, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

19. Občiansky zákonník účinný v čase uzavretia zmluvy v ustanoveniach § 52 a nasl. obsahuje základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv. Vychádzajúc z tohto ustanovenia účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Exekučný súd je povinný nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, ale v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania, prihliadať na zákonnosť prebiehajúcej exekúcie a v prípade, že zistí existenciu takej skutočnosti, pre ktorú nie je možné v ďalšom vykonávaní exekúcie pokračovať, je povinný exekúciu aj bez návrhu zastaviť.

21. Súd po preskúmaní návrhu povinného na zastavenie exekúcie, vyjadrenia oprávneného, zmluvy o revolvingovom úvere a rozhodcovskej zmluvy zistil nasledovný skutkový stav: oprávnený ako dodávateľ a povinný ako spotrebiteľ uzavreli dňa 12.03.2013 zmluvu o revolvingovom úvere. Táto zmluva má povahu spotrebiteľskej zmluvy s poukazom na znenie § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, znenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uvedená úverová zmluva bola uzatvorená medzi poskytovateľom úveru - oprávneným ako právnickou osobou, ktorá má v predmete svojej podnikateľskej činnosti v zmysle výpisu z Obchodného registra SR okrem iného aj poskytovanie úverov a spotrebiteľom - povinným ako fyzickou osobou - nepodnikateľom, ktorý nekonal v rámci obchodnej ani podnikateľskej činnosti. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Predmetná úverová zmluva túto charakteristiku spĺňa. Jej súčasťou boli zmluvné dojednania, ktoré povinný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli pripravené už vopred, pre väčší počet spotrebiteľov. Na základe uvedeného mal súd jednoznačne preukázané, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a na právny vzťah medzi účastníkmi je nutné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktoré majú kogentnú povahu a sú súčasťou obsahu záväzku bez ohľadu na dohodu strán. V tejto súvislosti súd zistil, že spolu so zmluvou o revolvingovom úvere bola v ten istý deň uzatvorená aj rozhodcovská zmluva, na podklade ktorej v spore medzi účastníkmi rozhodol rozhodcovský súd. Súd preskúmal rozhodcovskú zmluvu, ktorá bola uzavretá medzi veriteľom (oprávneným v tomto konaní) a dlžníkom (povinným v tomto konaní), pričom zistil, že táto bola pripravená na vopred formulovanom tlačive, ktoré vypracoval veriteľ s tým, že sa v nej dopĺňali len určité údaje o osobe dlžníka. Otázkou, ktorou sa súd musel pri rozhodovaní o návrhu povinného na zastavenie exekúcie zaoberať, bolo posúdenie, či rozhodcovská zmluva bola uzavretá platne alebo nie, a teda či rozhodcovský súd mal právomoc rozhodnúť o nároku, ktorý si v rozhodcovskom konaní uplatnil žalobca a následne v exekučnom konaní oprávnený. V predmetnej rozhodcovskej zmluve sa veriteľ a dlžník dohodli, že akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanovením Zmluvy o RÚ, s porušením, ukončením či neplatnosťou Zmluvy o RÚ budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov: Slovenský arbitrážny súd zriadený Slovak arbitration court, s.r.o., IČO: 44 130 481, so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka č.:

52189/B alebo Victoria rozhodcovský súd v Banskej Bystrici, zriadený pri Victoria legal arbiter s.r.o., IČO: 44 826 460, so sídlom Zvolenská cesta 37, 974 01 Banská Bystrica, zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, oddiel Sro, vložka č.: 16626/S. Výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh. Podľa takto dohodnutej rozhodcovskej zmluvy tak je možné spory medzi stranami tohto konania riešiť aj v súdnom konaní, avšak výber, pred akým súdom sa bude riešiť ich spor, spočíva vždy na žalobcovi. Z takto formulovanej rozhodcovskej zmluvy tak vyplýva, že v prípade, ak by podával návrh na začatie rozhodcovského konania žalobca (oprávnený) ako dodávateľ, tak žalovaný (povinný) ako slabšia zmluvná strana, teda spotrebiteľ, bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, pričom ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje aj problematiku rozhodcovskej zmluvy, sa má vykladať z pohľadu spotrebiteľa tak, aby bola zabezpečená ochrana jeho práv. Ak by žalobca ako dodávateľ začal konanie na rozhodcovskom súde, tak je takáto rozhodcovská zmluva neprijateľná, pokiaľ nie je daná možnosť pre spotrebiteľa, aby takéto rozhodcovské konanie zastavil alebo sa mu iným spôsobom vyhol. Aj napriek skutočnosti, že bola uzavretá rozhodcovská zmluva, ktorá mala nevýhradný charakter, tak spotrebiteľ mal len iluzórnu a domnelú možnosť voľby pri výbere súdu, ktorý bude prejednávať spory vyplývajúce z uzavretej zmluvy o úvere, pretože súdu je známe z jeho činnosti, že oprávnený ako veriteľ pravidelne uprednostňuje pri riešení jeho nárokov a sporov vyplývajúcich z uzavretých úverových zmlúv rozhodcovské žaloby a rozhodcovské súdy, pričom jeho nároky vyplývajú zo štandardne formulovaných zmlúv. Okrem toho v prípade, ak si uplatňuje svoje práva z titulu úverovej zmluvy spotrebiteľ ako slabšia zmluvná strana tak ten uprednostňuje všeobecné štátne súdy pred rozhodcovskými súdmi. Zároveň súd tiež podotýka, že rozhodcovský súd iba málokedy posudzuje platnosť založenia vlastnej právomoci s tým, že túto pri svojich rozhodnutiach zväčša formalisticky konštatuje ako danú. Súd tak dospel k názoru, že oprávnený predložil účelovo povinnému rozhodcovskú zmluvu ako spotrebiteľovi, ktorý nepozná pravidlá rozhodcovského konania a nevenuje takejto rozhodcovskej zmluve dostatočnú pozornosť a zneužíva tak nevedomosť spotrebiteľa pri vyjednávaní podmienok zmluvného vzťahu s tým, že takéto konanie je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nemôže ho zhojiť ani skutočnosť, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá na samostatnom liste papiera. V takejto podobe uzatvorenú rozhodcovskú zmluvu považujú i súdy za neplatnú a označujú ich ako zmluvy obsahujúce neprijateľné zmluvné podmienky (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 6Co/107/2019-158 zo dňa 18.03.2020).

22. Súd poukazuje na skutočnosť, že rozhodcovská doložka prijatá v rozhodcovskej zmluve je neprijateľná, pretože núti spotrebiteľa, aby sa podrobil rozhodcovskému konaniu a znemožňuje tak voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom. Rozhodcovská zmluva vylučuje uplatňovanie pravidiel na ochranu spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka obsiahnutá v rozhodcovskej zmluve v tomto prípade nebola individuálne dojednaná, jedná sa o vyplnené tlačivo, vopred pripravené oprávneným, bez možnosti jej zmeny, či úpravy. Rozhodcovská zmluva síce obsahuje vyhlásenie dlžníka, že uzatvorením tejto zmluvy súhlasí a vyhlasuje, že bol pred jej uzatvorením osobitne poučený o dôsledkoch jej uzavretia, no po preštudovaní rozhodcovskej zmluvy je zrejmé, že sa jedná o predtlačené formulárové znenie napísané malým písmom, ktoré dlžník (povinný) zrejme nemohol odmietnuť, keďže rozhodcovská zmluva a zmluva o úvere boli uzatvorené v jeden deň. Len veľmi ťažko pritom možno predpokladať, že si dlžník bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej zmluvy nesie.

23. Predmetná rozhodcovská zmluva sa javí ako absolútne nevyvážená, a preto nekalá. Okrem toho rozhodcovské konania podľa zistenia Komisie nie sú v súlade s viacerými zásadami obsiahnutými v odporúčaní komisie 98/257/ES z 30. marca 1998 o zásadách platných pre orgány príslušné pre mimosúdne urovnávanie spotrebiteľských sporov. Aj keď toto odporúčanie nemá právne záväzný charakter, uznáva sa v ňom rad zásad, dôležitých pre zabezpečenie spravodlivosti konaní o urovnávanie spotrebiteľských sporov, pričom niektoré z nich sú založené na všeobecných právnych zásadách. Veriteľ môže na základe predmetnej rozhodcovskej zmluvy vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému orgánu, ktorý si sám zvolil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Na základe tejto rozhodcovskej zmluvy spotrebiteľ ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči takýmto nárokom na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Ak rozhodcovská zmluva dáva na výber medzi štátnym a rozhodcovským súdom, ale pre prípad vyvolania rozhodcovského konania dodávateľom sa musí spotrebiteľ podrobiť rozhodcovskému konaniu, nie je možné poskytnúť súdnu ochranu v rámci exekúcie, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a oprávneným je dodávateľ.

24. Súd považoval výkon práv oprávneného podľa predmetnej rozhodcovskej doložky uvedenej v rozhodcovskej zmluve za nezlučiteľný s normami na ochranu spotrebiteľa, ako aj s dobrými mravmi. Pri závere o neprijateľnosti zmluvnej podmienky - rozhodcovskej doložky, ak by sa mal podľa nej vydaný rozhodcovský rozsudok vykonať na návrh oprávneného, bolo by dôvodné exekučné konanie zastaviť, pretože pri nekalej povahe rozhodcovskej doložky nie je možné v takomto prípade rozdeliť exekúciu na dovolenú a nedovolenú podľa práva Európskej únie. Na rozdiel od iných zmluvných podmienok, nekalá povaha rozhodcovskej doložky dopadá na celé exekučné konanie vyvolané oprávneným. Dojednanie uvedené v rozhodcovskej zmluve a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a tiež Smernice Rady 93/13/EHS. Na základe uvedeného súd dospel k názoru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou podmienkou, spotrebiteľ ňou nie je viazaný a táto je v rozpore príslušnými ustanoveniami najmä § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj v rozpore s ustanoveniami smernice Rady 93/13/EHS.

25. Súd zistil, že v rozhodcovskej zmluve v bode 5 je obsiahnutá neprijateľná podmienka - rozhodcovská doložka v zmysle zhora citovaného ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka. Nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa je neprijateľná. Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý teória a prax označujú za fakticky nerovný, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako bez návrhu súd exekúciu o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky zastaví, alebo zamietne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Súd zastaví exekúciu resp. zamietne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v celom rozsahu, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy.

26. Súd záverom poukazuje na viaceré rozhodnutia Súdneho dvora ES (porovnaj napr. rozsudok zo 4.6.2009 vo veci C-243/08 Pannon GSM Zrt. Proti D. N. A., rozsudok z 26.10.2006, vo veci C-168/05 S. U. alebo rozsudok z 21.11.2002 vo veci C-473/00 Cofidis SA proti Z.-X. P.), podľa ktorých vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel. Ak považuje takúto podmienku za nekalú, zdrží sa jej uplatnenia, okrem prípadu, že to spotrebiteľ namieta. Týmto spôsobom má vnútroštátny súd vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Možnosť súdu skúmať ex offo nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok na zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou, a na príspevanie k splneniu cieľa stanoveného v článku 7 smernice Rady 93/13/EHS, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok prispievajúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

27. Vo veci 3 Cdo 146/2011 Najvyšší súd SR judikoval, že cit.: „Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný. Obdobne porov. aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011.

28. Najvyšší súd SR v uznesení 5M Cdo 25/2012 zo dňa 12.06.2013 uviedol, že Odvolací súd ďalej uviedol, že Občiansky zákonník síce až od 1. januára 2008 v ust. § 53 ods. 4 písm. r/ za neprijateľné označil aj dojednanie vyžadujúce v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, avšak táto okolnosť nie je dôvodom na iné

vyhodnotenie neprijateľnej podmienky u zmlúv uzatvorených pred 31. decembrom 2007. Občiansky zákonník účinný do 31. decembra 2007 len demonštratívne menoval niektoré neprijateľné podmienky, a teda charakter neprijateľných podmienok mohli mať i iné podmienky, spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak sice spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, ale ak by podľa takejto doložky sa rozhodcovské konanie začalo na základe žaloby podanej dodávateľom spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, alebo podať žalobu na všeobecnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula alebo dodávateľ svojím konaním podaním žaloby na rozhodcovskom súde. Občiansky zákonník s takýmito neprijateľnými podmienkami spôsobujúcimi značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v ust. § 53 vždy spájal sankciu neplatnosti. Keďže ust. § 53 Občianskeho zákonníka nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a Občianskeho zákonníka), išlo o neplatnosť absolútnu, pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti.

29. Skúmaniu obsahu rozhodcovského rozsudku musí predchádzať prieskum právomoci rozhodcovského súdu, ktorá sa zakladá rozhodcovskou zmluvou. Ak je rozhodcovská zmluva neplatná, rozhodcovský rozsudok nie je materiálne vykonateľným exekučným titulom, pretože nebola daná právomoc rozhodcovského súdu rozhodovať spor medzi veriteľom (oprávneným) a dlžníkom (povinným). Ak tak rozhodcovský súd urobil, ide o rozhodnutie, ktoré nemôže byť exekučným titulom, pretože na vydanie takéhoto rozhodnutia ho strany sporu nezmocnili. Na základe vyššie uvedeného a citovaných zákonných ustanovení súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a túto zastavil. Súd návrh povinného na povolenie odkladu exekúcie zamietol, nakoľko jeho povolenie by nadbytočné vzhľadom k tomu, že súd exekúciu zastavil.

30. Podľa § 196 Exekučného poriadku, za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. Ak je exekútor pláťiteľom dane z pridanej hodnoty podľa osobitného predpisu, zvyšuje sa jeho odmena a náhrady určené podľa tohto zákona o daň z pridanej hodnoty.

31. Podľa § 200 ods. 1 veta prvá Exekučného poriadku, trovami exekúcie sú odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonávaní exekúcie.

32. Podľa § 200 ods. 5 Exekučného poriadku, ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

33. O trovách exekúcie súd rozhodol tak, že súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal, nakoľko ten na výzvu súdu, ktorá mu bola doručená dňa 12.05.2021, doposiaľ neodpovedal.

34. Podľa § 251 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

35. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

37. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že povinnému, ktorý mal v konaní úspech v celom rozsahu, priznal proti oprávnenému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti výroku II., III. a V. tohto uznesenia je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Proti výroku I. a IV. tohto uznesenia odvolanie nie je prípustné.

V Leviciach, dňa 17.06.2021
Mgr. Jana Kosorínová

sudkyňa